

Församlingsinstruktion

FÖR ÖRGRYTE PASTORAT

Björkekärr, Härlanda,
Sankt Pauli och Örgryte
församlingar

Örgryte pastorat bildades 1 januari 2018 och utgörs av de fyra församlingarna Björkekärr, Härlanda, Sankt Pauli och Örgryte och ligger i östra delen av centrala Göteborg. Inom pastoratet bor drygt 61.600 personer varav cirka 32.900 tillhör Svenska kyrkan (ca 53,5%, 2019-12-31).

Björkekärns församling bildades 1992 genom en delning av Härlanda församling och kyrkan är från 1958.

Den nutida **Härlanda församling** bildades 1951 genom en delning av Göteborgs Gamlestads och Örgryte församlingar och kyrkan är från 1958.

Sankt Pauli församling bildades 1969 genom en delning av Gamlestads församling och kyrkobyggnaden är från 1882.

Örgryte församling har medeltida ursprung och har varit föremål för många regleringar genom historien. Örgryte gamla kyrka går tillbaka till 1200-talet, Örgryte nya kyrka invigdes 1890 och inom församlingen finns också Skårs kyrka från 1959 och den ägs alltså av Göteborgs småkyrkostiftelse.

Pastoratets församlingar är inbördes påtagligt olika, med olika arbetsformer, fromhets-traditioner och prioriteringar. Inom och mellan pastoratets församlingar rymmer hela den teologiska bredden som också finns inom Svenska kyrkan.

Här rymmer mystik och aktivism, högkyrklighet och lågkyrklighet, teologiskt konservativa och liberala strömningar, folkkyrklighet och karismatik. Här finns människor som söker, tvivlar, längtar och bekänner.

"Här finns människor som söker, tvivlar, längtar och bekänner. Tillsammans rymmer församlingarna en brokig skara människor som vill dela kyrkans tro och liv."

Tillsammans rymmer församlingarna en brokig skara människor som vill dela kyrkans tro och liv. Vi vill se detta som en rikedom där evangeliet kan uttryckas och ta form på många olika sätt. Vi är övertygade om att fler människor därigenom nås av evangeliet. Vi vill att församlingarna ska kunna fortsätta att formas utifrån lokala förutsättningar där ömsesidigt förtroende och respekt är grundläggande och där allt sker inom de vida ramar som är förenligt med Svenska kyrkans tro, liv, lära och ordning.

Göteborgskontext

Följande kan särskilt nämnas om Örgryte pastorat, jämfört med Göteborg i sin helhet:

- befolkningens åldersfördelning har en övervikt för personer i åldersspannet 20-40 år och en undervikt för personer upp till 20 år,
- andelen personer med utländsk bakgrund och arbetslösheten är lägre,
- utbildningsnivån och medelinkomsten är högre,
- den psykiska ohälsan bland äldre är högre,
- när det gäller bostäder är andelen hyres- och bostadsrätter högre (57% respektive 31%) samtidigt som andelen småhusbebyggelse är lägre (12%).

Kommunens planer för området fram till 2022, är att befolkningen kommer att öka med ca 4.800 personer genom ett omfattande bostadsbyggande, som främst berör Björkekärr (2356), Kallebäck (904) och Kålltorp (657). Samtidigt beräknas Olskroken, Bagaregården och Skår få en något minskande befolkning. När det gäller åldersgrupper förväntas antalet barn och ungdomar i grundskoleåldrarna öka, liksom åldersgrupperna 65-74 och 75-84, samtidigt som de äldsta, personer över 85 år, fortsätter att minska.

Det finns handel vid Olskrokstorget och Munkebäcksområdet och på mindre torg runt om i stadsdelarna. Till stor del består området dock av bostadsbebyggelse, men även av Delsjöområdets naturreservat med tillhörande friluftsområde och Skatås motionscentral. De i särklass största arbetsgivarna, utöver Göteborgs kommun, är SU Östra Sjukhuset med cirka 700 vårdplatser och 5500 anställda, och Försvarskoncernen SAAB i Kallebäck med cirka 1200 anställda.

Vår plats i staden

Barn

Barnkonsekvensanalys

Jesu ord "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte. Guds rike tillhör sådana som de" (Mark 10:14) utmanar och uppmanar oss. I utarbetandet av denna församlingsinstruktion har barnens röst fångats upp genom församlingarnas företrädare och deras olika kontaktytor i samhälle och församlingsarbetet för att i alla delar kunna se till barnens bidrag, behov och framtid.

VI VILL

att barnen i våra församlingar ska tänkas in i planeringen av verksamheten genom att:

- de ges de förutsättningar och resurser som är nödvändiga.
- deras särskilda behov av trygghet, kontinuitet och närhet tillgodoses.
- vi stävar efter att gudstjänster och verksamhet inkluderar barnen i såväl planering som genomförande.
- ensamma, missbrukande och på annat sätt utsatta barn får en särskild uppmärksamhet i församlingens diakonala satsningar.

Svenska kyrkan har en unik roll i människors liv och i det svenska samhället.

VI VILL att människor genom våra församlingar finner vägar till tro, gemenskap och efterföljelse.

VI VILL finna nya vägar att vara en kyrka som kan göra skillnad i människors liv, också när yttre förutsättningar förändras.

VI VILL vara en kyrka som värnar varje människas unika värde och värdighet.

VI VILL vara en kyrka dit människor i alla åldrar, inte minst barn och unga, vill söka sig för att finna livsmening, framtidshopp och tro.

VI VILL vara ett pastorat där vi kan se rikedomerna i våra många olika uttryck, fromhetstraditioner och teologiska profiler och där vi tillsammans vill göra tydligt att det går att vara enade, också när vi inte alltid är överens.

Läs mer om barn som prioriterad grupp på sidan 14.

"I gudstjänsten möter vi Kristus och varandra genom ordet, bönen, lovsången och måltiden och vi rustas att vara till tjänst för andra och världen"

Gudstjänst

Grundläggande om Gudstjänst

"De deltog troget i apostlarnas undervisning och den inbördes hjälpen, i brödbrytandet och bönerna"

Apostlagärningarna 2:42

Gudstjänsten är församlingens centrum och huvuduppgift. I gudstjänsten möter vi Kristus och varandra genom ordet, bönen, lovsången och måltiden och vi rustas att vara till tjänst för andra och världen. Gudstjänsten är en plats för tro och längtan, sökande och fördjupning. Söndagen, Herrens uppståndelsedag, är den dag då vi främst firar gudstjänst i våra kyrkor, och vi möts även under veckan i olika gudstjänster som också firas på andra platser.

Dop-, vigsel- och begravningsgudstjänster är tillfällen då många samlas till gudstjänst. I dessa gudstjänster är det viktigt att liturgi, förkunnelse och musik blir en helhet där vi går människor till mötes i deras livssituation och de bereds möjlighet att tolka livet i ljuset av kristen tro.

Gudstjänst i Örgryte pastorat

I pastoratets kyrkor finns ett rikt och varierat gudstjänstliv som formas med utgångspunkt i lokala förutsättningarna av resurser och traditioner. Vi ser pastoratets olika kyrkor och fromhetstraditioner som komplement till varandra, med en gemensam grundton med Kristus i centrum. Vi vill kraftsamla för att stärka, utveckla och fördjupa gudstjänstlivet i våra församlingar, inte minst mot bakgrund av den gudstjänstkris som breder ut sig i landet, med tomma och stängda kyrkor som följd. Gudstjänsten kommer alltid att vara församlingarnas främsta uttryck för mission, diakoni och undervisning. Att människor samlas till gudstjänst är ett tecken på Guds närvaro i våra församlingar.

Sången och musiken är en central del i församlingarnas gudstjänstliv. Genom musiken berikas och fördjupas församlingens lovsång, men också dess undervisning, diakoni och mission. Genom musiken får olika åldrar uttrycka sina frågor och sin tro och växa i gemenskap. Vi vill värna och utveckla det rika musikliv som finns och är måna om att det ska finnas många olika uttryck för musik. Vi vill möta människors olika behov med olika typer av körer och ta vara på enskildas musikaliska begåvning.

VI VILL

- att fler ska känna sig välkomna att fira gudstjänst i våra församlingar.
- särskilt fokusera på barns och ungas möjligheter att fira gudstjänst.
- erbjuda söndagsskola/barnsamling i samband med varje huvudgudstjänst i pastoratet.
- verka för mångas delaktighet i gudstjänster.
- att varje gudstjänstfirande gemenskap stärker och utvecklar gudstjänstlivet utifrån lokala traditioner, förutsättningar och utmaningar.
- i Örgryte församling planera långsiktigt och genomtänkt för hur de tre kyrkorna ska brukas och därigenom bygga stabila och levande gudstjänstgemenskaper.

Grundläggande om Undervisning

"Honom förkunnar vi genom att vägleda alla människor och undervisa dem alla med all vishet för att kunna föra fram alla som fullvuxna i Kristus"

Kolosserbrevet 1:28

Jesus kallade människor att följa honom och lära av honom. Med Bibeln som grund och kyrkans tolkning som ram är församlingens uppgift att vägleda och fördjupa den tro som ytterst är en Guds gåva.

Undervisningen ska vara inkarnatorisk, vilket innebär att lära och liv förenas, att trons kunskap inte enbart blir en intellektuell kunskap utan något som kan forma hela livet.

Undervisningen ska möta människors olika livssituationer och vara lyhörd för människors tro och tvivel, längtan och brottniing i livet. Olika pedagogiska metoder ska användas beroende på situation och behov och undervisningen ska vara praktisk så att den går att tillämpa i vardagen. Eftersom allt lärande är livslångt ska församlingarna erbjuda möjlighet till undervisning under olika skeden i livet.

Undervisning i Örgryte pastorat

All undervisning i församlingen har dopet som utgångspunkt, antingen som förberedande dopundervisning eller dopuppföljning. Idag finns ett rikt och varierat erbjudande av undervisning i församlingarna och Sjukhuskyrkan. Eftersom människors behov är olika är det angeläget att församlingarna kan forma undervisning på olika sätt, både för den som är ny och för den som länge vandrat på trons väg. Särskilt angeläget är det att utveckla former som möter den som är helt ovan vid kristen tradition och språk. Pastoratets församlingar ska särskilt uppmärksamma att vi når barn och ungdomar, vilket är viktigt när de förväntas utgöra en växande del av befolkningen.

Ideella medarbetare ska få den utbildning och rustning de behöver för att med frimodighet och glädje kunna tjäna i församlingarna och därigenom växa som människor och kristna.

VI VILL

- medvetet arbeta med olika former av undervisning så att människor i olika åldrar och utifrån sina förutsättningar kan växa i tro och kunskap och så fördjupas i sitt lärjungaskap och mogna som människor.
- utveckla gemensam ledarutbildning för ungdomar för att kunna vara ledare i konfirmandarbetet.
- hitta vägar att nå barn och unga som inte söker sig till vår egen verksamhet, t.ex. genom fördjupat samarbete med skolor i området.
- särskilt fokusera på hur vi kan nå dem som saknar erfarenhet av kristen tro och tradition.
- att ideella medarbetare ska tränas och rustas för sitt uppdrag.
- vara en rekryterande miljö så att människor kan nås av en kallelse till tjänst i kyrkan.

"Undervisningen ska möta människors olika livssituationer och vara lyhörd för människors tro och tvivel, längtan och brottnig i livet."

Grundläggande om Diakoni

"Vem är min nästa?"

Lukasevangeliet 10:29

Jesus uppenbarade Guds kärlek i ord och handling. Församlingens uppdrag är att göra detsamma i undervisning och diakoni. Diakoni är vårt svar på Guds kärlek, har sitt centrum i söndagens gudstjänst och är en oskiljaktig del av evangeliet. Diakoni är att värna varje människas värde och värdighet, att i ord och handling gestalta en kristen människosyn, att se Kristus i vår nästa. Diakoni vänder sig till hela människan och hela samhället, särskilt i situationer av kris och utsatthet.

Diakoni i Örgryte pastorat

Örgryte pastorat är materiellt sett ett relativt välmående område i Göteborg, och samtidigt finns all den nöd och ensamhet som präglar det mänskliga livet. Allt i församlingarna bör genomsyras av en diakonal hållning, eftersom nöden finns överallt där människor finns. Därför är diakoni inte enbart en uppgift för kyrkans anställda, utan för hela församlingen. I pastoratets församlingar vill vi motverka ensamhet och isolering genom mötesplatser för gemenskap, och genom att uppmuntra till medmänsklig omsorg och till uppmärksamhet för varandras behov. Vi ska också ge möjlighet till självvård för den som frågar efter det. För den som är gammal eller sjuk och inte längre kan söka sig till församlingens gemenskap är det angeläget att det finns möjlighet till hembesök så att gemenskapen med församlingen inte upphör. Vi vill särskilt uppmuntra till bruket av hemkommunion/sockenbud. Diakonerna ska ha möjlighet att ge visst ekonomiskt stöd, liksom att stödja den som behöver hjälp i kontakt med myndigheter, sjukvård eller på annat sätt.

Sjukhuskyrkan vid Östra Sjukhuset och Drottning Silvias barn- och ungdoms-sjukhus är det samlade namnet för den andliga vården inom sjukvården. Uppdraget är diakonalt och självvårdande. Det sker i olika former av stöd och samtal, bearbetning och reflexion och riktar sig till patienter, anhöriga och personal.

"Diakoni är att värna varje människas värde och värdighet, att i ord och handling gestalta en kristen människosyn, att se Kristus i vår nästa."

VI VILL

- stärka kyrkans ansvarstagande för människor i utsatta livssituationer.
- hitta former för diakonal samverkan mellan pastoratets församlingar, så att diakonin gemensamt kan stärkas.
- särskilt uppmärksamma människor som på olika sätt drabbats av psykisk ohälsa.
- värna Sjukhuskyrkans arbete genom ett fortsatt gemensamt ansvarstagande mellan Göteborgs pastorat/församlingar.
- underlätta för människor att söka självvård hos präster och diakoner.
- samverka med diakonala institutioner/verksamheter som verkar för utsatta människor i vår närhet.
- vara en offentlig röst för medmänsklighet och allas lika värde och värdighet, som uttryck för profetisk diakoni.

Grundläggande om Mission

"Som Fadern har sändt mig sänder jag er"

Johannesevangeliet 20:21

Till församlingens identitet hör att vara missionerande, att i allt sitt arbete vittna om Jesu seger över synd och död och att hjälpa människor att svara "ja" på kallelsen att bli Jesu efterföljare. Mission är hela församlingens uppgift, där varje kristen människa är missionerande i alla de sammanhang där hon lever och verkar. Därför handlar mission inte primärt om en viss verksamhet i församlingen, utan om att rusta varje kristen för sin kallelse. Samtidigt måste vi ständigt ompröva våra arbetsformer så att vårt arbete inte hindrar utan hjälper människor att komma till en levande tro på Jesus Kristus.

Mission i Örgryte pastorat

Många människor som bor inom pastoratets geografiska område har idag ingen eller obetydlig kontakt med församlingen och kristen tro. Därför kan vi aldrig slå oss till ro med dem som redan finns med i arbetet, utan vill ha en iver att nå människor med evangeliet. Vi måste vara djärva och nytänkande när det gäller församlingens mission. I allt vi gör ska Kyrkoordningens syftespargraf vara vägledande:

"Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas".

När Svenska kyrkan inte längre är en majoritetskyrka och när Sverige beskrivs som världens mest individualiserade och sekulariserade land, vill vi med frimodighet och djärvhet pröva nya vägar så att vi kan vara Guds sändning till världen.

"Vi vill i allt större utsträckning vara en kyrka som sträcker sig utanför sina väggar och finnas där människor är."

Gör något snällt för någon annan.
Tillsammans kan vi ta hand om varandra
och bidra till att skapa #envarmarestad.

Svenska kyrkan

VI VILL

- i allt större utsträckning vara en kyrka som sträcker sig utanför sina väggar och finns där människor är.
- särskilt satsa i områden med stor nybyggnation och inflyttning, så att vi når dem som är nya i området och inte har tidigare band till församlingarna.
- verka för ökad integrering av människor från andra länder.
- verka för ett fördjupat ekumeniskt arbete i samverkan med andra församlingar i vårt närområde.
- samverka med lämpliga aktörer i närsamhället så att vi skapar mötesplatser utanför våra egna sammanhang.
- arbeta strategiskt med kommunikation, med både nya och gamla medier.
- verka för hållbarhet genom social rättvisa och miljöarbete. Vår strävan ska vara att i all verksamhet och förvaltning minimera kyrkans ekologiska fotavtryck och en orättfärdig fördelning av jordens tillgångar.
- stödja internationell mission och diakoni genom vänförsamlingar, insamlingar och olika engagemang och genom att stödja den som kallas till tjänst i mission och kyrka utomlands.

Barn- och ungdomar

Andelen barn och unga förväntas bli en ökande andel av befolkningen i Örgryte pastorat. I varje del av församlingarnas arbete ska barn och unga prioriteras, så att vi konkret kan efterfölja Jesu ord *låt barnen komma till mig...* Vi behöver omfördela resurser, ompröva arbetsformer, vara kreativa och nyskapande för att nå de unga generationerna med evangeliet.

Ideellt medarbetarskap

"Hur länge har vi råd att beröva kyrkokristna deras rätt och plikt att vara medhjälpare till andras glädje?" Ideellt medarbetarskap handlar om att vara med och forma, bygga och bära församlingens liv och arbete, inte om att avlasta anställda. Svenska kyrkans period av ett stort antal anställda kommer kraftigt att förändras i takt med minskande ekonomi. Redan idag måste vi prioritera om och börja tänka mer i former av ideellt medarbetarskap än anställda medarbetare.

Respekterande, försonad mångfald

Örgryte pastorat rymmer en stor rikedom med olika teologiska traditioner och ambitioner. De olikheter som i många delar finns inom Svenska kyrkan finns mycket tydligt också mellan och inom pastoratets församlingar. Detta kan ses som ett problem om ambitionen är att alla ska tänka, tro och göra på samma sätt. Istället ser vi detta som en tillgång där vi behöver varandra och behövs tillsammans för att gestalta evangeliet i hela dess rikedom. Vi tror också att vi totalt sett når fler människor om vi ger utrymme för människors olikhet och där olika fromhetstraditioner har en självklar plats i våra församlingar. Vi vill bygga broar mellan församlingarnas olikheter och ständigt fördjupa arbetet med att skapa mötesplatser med strävan att nå en enhet i mångfalden. I allt vill vi sträva efter en respekterande, försonad mångfald.

Domkapitlets regler

Församlingsinstruktionen innehåller också ett avsnitt om Domkapitlets regler. Om du är intresserad att ta del av riktlinjerna för antal huvudgudstjänster och mässor i våra kyrkor, antal prästtjänster och organister i pastoratet m.m: Läs mer på www.svenskakyrkan.se/orgryte

Våra kyrkor

Björkekärrens kyrka
Björkekärrens församling
Sorensens gata 1

Skårs kyrka
Örgryte församling
Skårgatan 23

Härlanda kyrka
Härlanda församling
Härlandavägen 23

Örgryte gamla kyrka
Örgryte församling
Danska vägen

Sankt Pauli kyrka
Sankt Pauli församling
Mäster Johansgatan 1

Örgryte nya kyrka
Örgryte församling
Herrgårdsgatan 2

Örgryte pastorats församlingsinstruktion Utgiven 2020

Kyrkofullmäktiges godkännande: 2020-03-05, § 11

Kyrkoherdens godkännande: 2020-03-05

Församlingsinstruktionen utfärdad av Domkapitlet i Göteborgs stift: 2020-03-31, § 36

Foton: Alex & Martin, Magnus Aronson, Karolina Braun, Johannes Frandsen, Erik Gyll, Gustaf Hellsing, Jan Jidsten, Kristin Lidell, Helena Sandström och Wikipedia commons.

Tryck: Sandstens tryckeri, Svanenmärkt.